

25 TI JUBILIEJINIAI METAI

1918 -- Lietuvos Nepriklausomybės Paskelbimo -- 1943

Musų Pastangos Gelbėti
Lietuvą Nebus BergždžiosMusų Troškimai Surišti
Su Šia Padidinta Laida

Amerikos Lietuvių Pasiryžimas

Leisdami padidintą "Sandara" paminėjimui 25 metų Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo sukaktuvių, mes turėjome štai kokius tikslus. Pirmiausiai, tai priminti tas sunkias lietuvių kovas už laisvę; kovas, kurios tęsėsi ilgus, ilgus laikus. Tie prisiminimai paskatina mus prie didesnio budėjimo ir gali būti gyvu pavyzdžiu, jog tie, kurie turi pakankamai drąsos ir ištvermės grumtis su savo kad ir galingsniais prispaudėjais, ilgainiui laimi.

Kitas mūsų uždavinys yra priminti, jog pasiluosavusi tauta sparčiau žengia progreso keliu, atsiekia aukštesnio gerbuvio ir plačiau gali pasitarnauti visos žmonijos civilizacijai. Nepriklausomybės laikų Lietuva padarė tikrai nuostabią pažangą ir savo produktais, savo menu ir darbštumo pavyzdžiais sugebėjo pasitarnauti ir kitiems.

Siandiena, kai Lietuva vėl okupuota ir kai prie jos taikosi keli "piršliai", kova už laisvę jau pradėta iš naujo. Lietuvos žmonės nevengia jos; jie tik laukia progos kada galės drauge su kitom pavergtom tautom stoti į atvirą mūšį su okupantais. Mūsų pareiga yra jiems padėti, remiant Suvienytų Valstijų karo pastangas ir solidarai stovint su mūsų šalies prezidentu F. D. Rooseveltu.

Sioj "Sandaros" laidoj yra pareikšta daug pasiryžimo, daug

vilčių ir pageidavimų Lietuvos reikale. Tą viską išreiškia mūsų veikėjai, lietuviškos visuomenės atstovai. Šis balsas nebus balsu šaukiančiu tyruose. Jį išgirs ir tie, kurių rankose įdeitas galūtinasis Lietuvos likimas.

Be visuomeniškos paramos mes nebūtum įstengę išleisti keliariopai didesnio laikraščio. Tie, kurie prisidėjo su centais ir dolieriais, parodė, kad iš jų širdžių išeina ne vien skambančios frazės ir žodžiais pareikšti linkėjimai, bet ir pasiukavimas, pasiukavimas trijų milijonų žmonių laimingesnei ateičiai.

Daug dar žygių, daug dar darbų teks mums atlikti. Mes, kurie vadovaujames tautiniais ir demokratiniais principais, kurie triūsiamės šios šalies gerovei, neužmiršdami ir savo senos tėvynės Lietuvos, galim pasididžiuoti, jog nesame išblaškytos vienos, bet graži, vieni kitiems artima grupė, pasiryžusi toliau siekti užsibrėžtų tikslų.

Toji dvasia, rodos, kaip tik ir yra atvaizduota šios "Sandaros" leidinyje.

Uždedant Mokesnius

Taksų kolektočius nuvyko į kaimą, kad surašyti Jono Paparčio turtą. Pastarasis buvo našliu ir visai neseniai vedė, gaudamas pasogo pinigų ir gyvuliais.

Kolektočius, viską apžiūrėjęs, pažymėjo: "Pagal užsakymą iš liepos 23 d. 1935 metų paėmiau iš Paparčio dvi kiaules iš pirmesnių vedybų ir tris kiaules iš antrųjų vedybų."

Už Laisvą, Nepriklausomą Lietuvą

DIDŽIAUSIAS TAUTOS TURTA, TAI JOS
LAISVĖ IR NEPRIKLAUSOMYBĖ.

VIRŠ 20 METŲ LIETUVOS KRASTAS TUOMI
DŽIAUGĖSI IR GAIVINOSI. NEIMS ILGAI
IKI LIETUVOS PADANGĖJ VĖL
PRASVIS LAISVĖS AUŠRINĖ.

SANDAROS 32 KUOPOS

Valdyba ir Nariai

NEW BRITAIN, CONN.

Žmonių Laisvės ir Demokratijos Gynėjas



PREZ. F. D. ROOSEVELTAS

Suv. Valstijų prezidentas F. D. Rooseveltas, kurio didžiausios pastangos yra nukreiptos sumušimui Ašies ir Išliuosavimui visų pavergtų tautų. Likimas pavedė jam būti laisvės ir pasaulinės demokratijos čempionu ir globėju.

Pranašavo Pavoju
Klaipėdai 1934 m.Buv. Amerikieči; Konsulo
Berlyne Pranešimai

Valstijos departamento oficialiam leidinyje "War and Peace", kuris neseniai pasirodė, yra dokumentaliai įrodyta ašies valstybių ruošimas karui veiknuo pat pasirašymo Versalės taikos sutarties. Tame dokumentų rinkinyje keliose vietose suminima ir Klaipėda.

Pav. šios šalies generalinis konsulas Berlyne Messersmith vasario m. 1934 metai pranešė valstijos departamentui, jog naziai ruošia planus užimti Klaipėdą, Alsace-Lorraine, Ukrainą ir kitas šalis. Nazių siekimai taip pat esą prisijungti Austriją ir paimti savo globon pietines ir Balkanų valstybes.

Kovo 28, 1935 metais valstijos sekretorius Hull kalbėjosi su Vokietijos ambasadorium Luther. Pastarasis buvo užklaustas apie Vokietijos ruošimą užimti aukščiau paminėtus kraštus. Luther griežtai užginčijo tuos įtarimus ir užtikrino, jog valdžia trokšta tikrai taikos, o daugiau nieko.

Surado

—Ziurėk, tas žmogus jau dešimtį minučių įėjo ant žemės nukrtusio pentuko.

— O iš kur žinai, kad tai pentukas?

—Aš jį jau suradau.

Skundžiasi Del Ko
Nepakviečia LenkųSvarbesniuose Pasitarimuose
Nėra Jų Atstovų

Lenkų spauda Amerikoje reiškia nepasitenkinimo dėl ko alijantų aukštoje sferose permažai kreipiama domės į gen. Sikorskį, Pav. į pasitarimus Casablankoj buvę kviešti net tie, kurie nenorėjo vykkti, o tuom tarpu, gen. Sikorskis tapo apleistas. Milwaukee išėinąs laikraštis "Nowiny Polskie" rašo:

"Jeigu būtų atsižvelgta į nuopelnus civilizacijai, taikai ir laisvei, tai Lenkijos atstovai turėtų, jei ne lemiantį, tai bent lygų balsą jungtinių tautų pasitarimuose apie taiką ir karą. Taip vienok nėra, nors lenkai ir duoda pavyzdį didvyriškumo kovoje už visų laisvę."

Lietuvos Steigiamojo
Seimo Sąstatai

Lietuvos žmonių velios reikėjas — Steigiamasis Seimas susirinko gegužio 15 dieną, 1920 metais. Jį sudarė 112 atstovų. Krikščionys-demokratai turėjo 59, valstiečiai-liaudininkai — 28, social-demokratai — 12, nepartinų — 2. Ten buvo taip pat 7 žydų, 3 lenkų ir 1 vokiečių atstovas.

Konstitucija buvo priimta tik 1922 m. rugpiučio 1 d. vien krikščionių-demokratų balsais. Visos kitos partijos balsavo prieš.

SVARBIOJI GADYNĖ AM.
LIETUVIŲ VEIKMĖS SRITY

—1917 m. New Yorke įsteigta Amerikos Lietuvių Tautinė Taryba. Valdyba sudaryta iš: J. O. Sirvydo, V. Jankausko ir V. Račkausko, V. Daukšos ir M. Bučinsko.

—1917 m. New Yorke įvyko Centralinio Komiteto kviestas srovių veikėjų suvažiavimas, pasitarti Lietuvos reikalais. Dalyvavo devynių nacionalių organizacijų atstovų į 30 (Katalikų atstovai nedalyvavo).

—1918 m. sausio mėn iš New Yorko Tribune redakcijos štabo, dėlei lietuvių pasiskundimų, tapo prašalintas garsusis F. Simonds, kuris vedė plačią propagandą už lenkus ir niekino lietuvius.

—1918 m. sausio 23 d. Amerikos Lietuvių Taryba pasiuntė į Petrogradą telegramą Trockiui (a. a.), reikšdami pasitenkinimą, kad rusų armiją ištraukė iš Lietuvos.

—1918 m. gegužės 3 d. prez. Wilsonas priėmė abiejų Lietuvių Tarybų Delegacijas iš viso 16 asmenų. Prezidentas davė pažadą remti Lietuvos Nepriklausomybę. Delegacijoj dalyvavo: T. Naruševičius, V. Račkauskas, kun. J. Zilius, J. Kaupas, dr. Bielskis, kun. Dobužis, K. Chesnulis, kun. Jakaitis ir kiti.

—1921 m. gegužės 30 d. lankėsi Lietuvių Delegacija pas Prezidentą Hardingą ir įteikė Lietuvos pripažinimui memorialą su anuomet surinktais "Milijono" parašais. Delegacijoj

buvo J. J. Elias, Hertmanavičius, kun. J. Jakaitis, A. Ivas, dr. E. G. Klimas ir kiti.

—1922 m. amerikiečių nulis "Laisvės Varpas" pasiekė Lietuvą ir sausio 12 d. ikeltas į Karo Muziejaus bokštą. (Sumanytojas to Varpo — adv. J. Borden Bagdžiunas).

—Šimet sueina 25 m. nuo pasikalbėjimo Lietuvos Tarybos Vilniuje, Nepriklausoma valstybe.

—Antanas Smetona buvo pirmas ir paskutinis Lietuvos Prezidentas.

—Vasario 16 d. 1918 m. pasirašė Nepriklausomybės Akta Antanas Smetona, budamas Lietuvos Tarybos Prezidentas.

Imtynės Jurose
Karą Gali NulemtiPavojus Iš Vokiečių Submarinų
Yra Didelis

LONDONAS. — Geriausi anglių ekspertai dabar laužo galvas, kaip apginti plaukiojančius Atlantiko vandenyse laivus nuo nazių submarinų. Vokiečiai į mėnesį pabudavo jų nuo 20 iki 30, tai yra du syk daugiau, negu aljantai jas nuskandipa.

Hitleris ruošiasi paleisti ateinančiam pavasaryje iki 700 submarinų ir tuomi išvengti galutinio pralaimėjimo. Todėl kova Atlantike turės didesnės reikšmės net už mūsų rusų fronte. Iki šiam laikui prieš submarinai paskandino 685 amerikiečių prekybos laivus.

Už Laisvą, Nepriklausomą Lietuvą

Dvidešimts penkių metų sukaktuvių Lietuvos Nepriklausomybės minėjimo proga sveikiname visus Sandariečius ir Sandarietes, abelnai geros valios Lietuvius ir Lietuves. Linkime, kad ateinančiais 1944 metuose būtų pilnoje to žodžio prasmėje Laisva, Demokratiška Nepriklausoma Lietuva su Seimu Vilniuje, ir kad Lietuvos trispalvė Vėliava plėve suotų ant Gedimino Pilies. — Visus gerbianti:

AMERIKOS LIETUVIŲ TUTINĖS SANDAROS
PIRMOS KUOPOS VALDYBA, Brooklyn, N. Y.Juozas Ambraziejus, Pirmininkas
Izidorius Stonis, Izdininkas.

Kai Lietuva Buvo Pripažinta

Ambasadorių Tarybos Nuosprendis 1922 m.

Bet Pareikalavo Laisvo Plaukiojimo Nemūnų

Lietuva savo politinį krikštą gavo tik 1922 metais, kai ji buvo pripažinta sąjungininkų teise valstybe. Paskutines abejones apie Lietuvos sugebėjimą išsilaikyti panaikino susirinkęs Kaune steigiamasis seimas, išleidimas savo valiuos ir stebėtinai greitas sutvarkymas ekonominio gyvenimo.

Patyrusi apie tai Ambasadorių Taryba Paryžiuje, pasiuntė liepos 13 dieną Lietuvos atstovų Prancūzijoje O. V. Milašui tokio turinio raštą:

"Mes žemiau pasirašysime, atstovaudami Prancūzijos, Didžiosios Britanijos, Italijos ir Japonijos vyriausybės Ambasadorių Taryboje ir turintieji tam įgaliojimus, turime garbės pareikšti, kad aukščiausiai minimos vyriausybės nutarė pripažinti Lietuvos vyriausybę de jure ta sąlyga, jei šioji apsimą prilygti aiškiai ir ištiesai Versalės traktato nuostatus ir laikytis jų kiek tas liečia plaukiojimo Nemūnų sutvarkymą, tai šiuo metu pareiškiam, kad jos pripažįsta de jure įvardintą vyriausybę aukščiausiai išdėstytomis sąlygomis.

"Šis pripažinimas bus pažymėtas data ir įgys galios nuo tos dienos, kada bus pakvituotas aukščiausiai paminėtas pasizadėjimas, kurį žemiau pasirašysime prašo Tamstos adresuoti Lietuvos vyriausybės vardu Ambasadarių Konferencijos Pirmininkui.

Pasirašė: Poincare, Hardinge, Sforza, Yshi.

Zodį, kita reiktų pridėti ir apie tas sąlygas. Ambasadorių

taryba pareikalavo, kad Lietuva pripažintų Nemūnų laisva ūpę ir leistų plaukti juomi lenkų plukdomiems medžiams į Baltijos jūrą. Lietuva sutikusi su tuom, bet kadangi tarp jos ir Lenkijos buvo nuolatiniis karo stovis, tai praktiškai tas pasizadėjimas negalėjo būti vykdomas.

NENORI LENKTYNIUOTI SU NAZIAIS

Vienas Londonio laikraštis pastebėjo: — "Nepriėmimo lenktyniuoti su vokiečiais žiaurume, nes vis tiek mes jiems neprilysim. O be to dar reikia atsiminti, jog žmoniškumo jausmas privalo būti taikomas ne vien savo draugams."

"I tai nazių laikraštis atsakė: "Rodymas bile kokio žmoniškumo prieš atžvilgiu yra nepatriotinis ir kvailas dalykas."

ARESTUOTA 1000 VENGŲ KARININKŲ

Londonas. — Vengrai, matyti, nebepasitikiama kariauti, nes apie 1,000 jų karininkų tapo areštuota už tai, kad jie viešai ėmė sakyti, jog vengrai šiame kare nieko nelaimės. Areštuoti tarpe yra ir gen. Pogaraczy, kuris vadovavo vengrų dalims prie Voronežo.

Tik Pristačius Senas

Elektros lemputės Kaune parduvinėjamos tikrai tiems, kurie atneša išdegusias lemputes. Tai daroma, norint sutaupyti varį, kuris vartojamas lemputėms gaminti.

1714 metais, gimė Kristijonas Duonelaitis, žymiausias lietuvių rašytojas.

Zymus Mass' Valstijos Naujosios Kartos Lietuvių Darbuotojas



Vytautas Ramanauskas

Baigė Technikos Mokyklą

Šiomis dienomis Bostono aukščiausioji technikos mokykla išleido apie 200 naujų techniku, tame skaičiuje įeina keli lietuviai. Vienas iš jų mokinių, arba geriau pasakius — techniku yra man pažįstamas, tai jaunuolis, kuris netik Lowell'io lietuviams yra žinomas, bet ir visoj Bostono aplinkoj. Tai yra — Vytautas Ramanauskas, kuris yra vienas iš tu 200 techniku.

Jis užbaigė mokyklą su aukštais pasižymėjimais ir išskarto yra paskirtas jau inspektorium į vieną laivų statymo bendrovę. Jis užbaigė Metodografijos mokyklą.

Vytautas, kuris tautiškame darbe yra daug dirbęs mūsų kolonijoje, kuris darbavosi kiek jam leido aplinkybės, jis lankė mokyklą vakarais ir daug vargo padėjo pakol užbaigė tą aukščią mokyklą. Pažymėtina, kad Vytautas Ramanauskas yra tik keji metai kaip atvyko iš Lietuvos. Būdamas darbuotoju ir dirbo dienomis fabrike, o vakarais lankė mokyklą.

Atvykęs į šią šalį jis negalėjo vartoti anglų kalbą, šiandiena jau, beabejo, neatsikirsi jo nuo tikro amerikono.

Tad pasveikinu tave Vytaute! tavo sunkaus darbo užbaigime ir linkiu gero pasisekimo naujame darbe, ir kartu stoti į Sandariečių eiles ir dirbti tautišką darbą. Be abejo, Lowell'io kolonija neteks vieno darbdavio veikėjo. Bet Vytautas kur apsistos, tai visuomet dirbs naują tautišką darbą.

— Jaunas Tautietis,

Sufalsifikavo Batų Korteles

Suimti trys kažkokios įstaiogos tarnautojai: Petras Januška, Putvinskio g. 44; Jonas Jakučionis ir Pijus Dėdinas. Jie apkaltinti sufalsifikavę apavų korteles ir tokiu būdu išgavę 220 porų vyrų ir moteriškų batų.

Ne Viską Galima Matuoti Tuo Pačiu Mastu

Aną dieną atėjo į Chicago žmogus pardavinėti šluotas. Jisai buvo iš kalnuoto krašto, ten kur nuo Springvalley. Pardavinėdamas šluotas, pusėtinai pavargę.

Eidamas gatve patėmijo barzdaskutyklą. Įėjęs vidun, pasiūlė barzdaskučiui pirkti šluotą. Kadangi šluota buvo reikalinga, tas ją ir nupirko. Šluotų pardavėjas dirstelėjo į veidrodį ir patėmijo, jog jo barzda pusėtinai didelė, o kadangi barzdaskutys greitai, be jokio derėjimosi nupirko šluotą, tai žmogelis pamatė, jog reikia padaryti biznį su barzdaskučiu.

Po nuskutimo atsklausė kiek reikės mokėti už prašalinimą barzdos. "Dvidešimts penki centai", atsakė barzdaskutys.

"Dvidešimts penki centai?.. Hm. Tai jau per daug ponas reikalauji", atsakė šluotos pardavėjas.

— Juk padaryti šluotą ima daugiau laiko negu barzdą nuskusti. Bet šluotą pardaviau tik tai už dvidešimts centų" — tęsė jis.

— Jeigu galiesi tos šluotos, atiduok man pinigų ir sveikas gali neštis tą šluotą", tarė barzdaskutys.

Zmagelis sugrąžino pinigų už šluotą ir duoda barzdasku-

čiui penkis centus už nuskutimą barzdos.

"Aš tau sakiau, kad už nuskutimą barzdos turi mokėti dvi dešimts penkis centus, o ne penkis centus", piktai atsakė barzdaskutys.

"Taip, aš tau duosiu dvidešimts penkis centus už barzdą, bet turi man ją pridėti prie smakro taip, kaip buvo prieš nuskutimą", atsakė šluotos pardavėjas. — Tetervinas.

Termometrą, Išrado Galilejus.

Už Laisvą, Nepriklausomą Lietuvą

MES NUOSIRDZIAI LINKIME AMERIKAI VISISKOS PERGALES, O LIEUVAI LAISVES IR NEPRIKLAUSOMYBES

WILLIAM A. AMZIE

Realtor And Insurance Counselor

24 South Monroe Street

Dorchester, Mass.

Tel. Geieva 3719

Už Laisvą, Nepriklausomą Lietuvą

Tegyvuoja Nepriklausoma Lietuva ir Pavergtųjų Tautų Užtarėjas — Musų Garbingas Prezidentas Franklin D. Rooseveltas.

Jau Nebetolimas Laikas, Kuomet Prez. Rooseveltas Paskelbtos Laisvės Pasiuks ir Lietuvą.

DOMINICK A. ZALECKAS

Lietuvis Laidotuvių Direktorius

Sutekia Geriausį Patarnavimą Paskutinėj Valandoj Jo Kopyčia Randasi

564 Broadway

So. Boston, Mass.

Už Laisvą, Nepriklausomą Lietuvą

MES NUOSIRDZIAI LINKIME AMERIKAI VISISKOS PERGALES, O LIEUVAI LAISVES IR NEPRIKLAUSOMYBES

John F. Baltramaitis

BROOKLY, N. Y.

Už Laisvą, Nepriklausomą Lietuvą

SUEJUS 25 METAMS NUO PASKELBIMO LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBES AKTO VILNIUJE, VASARIO 16, 1918 M., AŠ LINKIU, KAD LIETUVA VĖL PASEKMINGAI ISKOVOTŲ SAVO BRAGIAJĄ LAISVĖ.

ADV. CHAS KALINAUSKAS

SLA. 2-ro Apskričio Pirmininkas

Atsiminkim, Jog Laisvę Reikia Patiems Iškovoti

SVENCIANT LIEUVOS 25 M. NEPRIKLAUSOMYBES SVENTE, NUOSIRDZIAI SVEIKINAM PLACIOJO PASAULIO LIETUVIUS.

NORS DABAR LIETUVA PAVERGTA, VIENOK TURIME VILTIES, KAD TIK LAIKINAI.

VARGSTANTIEMS BROLIAMS LINKIME IS TVERMES IKI VĖL LAISVAI PLEVESUOS LIETUVOS TRISPALVĖ VĖLIAVA IR GALESIME LAISVAI KVEPUOTI LIETUVOS MALONIAI KVEPENCIU ORU.

THIRD STREET CAFE

F. RAZVADAUSKAS ir A. P. NEVERA, Savininkai

58 Dorchester Ave.

So. Boston, Mass.

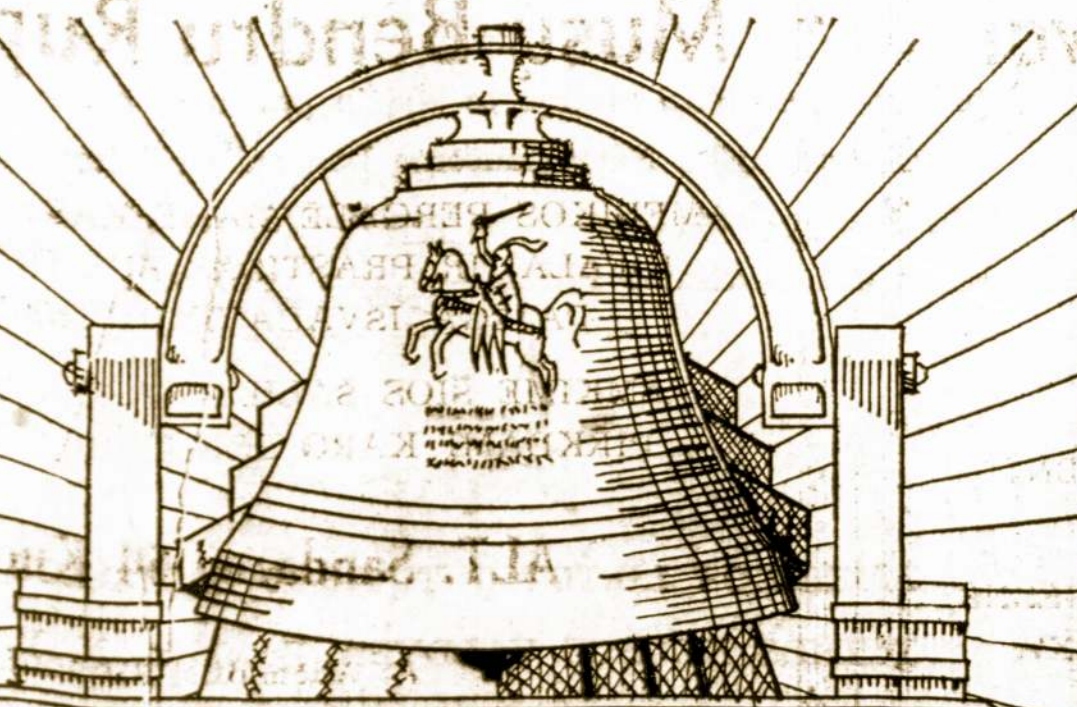
Nenurims Musų Širdys Iki Lietuva Nebus Laisva

VASARIO 16-TA VISAD BUVO DIDELĖ SVENTĖ AMERIKOS LIETUVIAMS

TACIAU ŠIAIS METAIS JI YRA DAR BRANGESNE, NES DABAR UŽ LIETUVOS LAISVĖ TENKA IS NAUJO KOVOTI.

TEGYVUOJA ISVADUOTA NUO OKUPANTŲ LIETUVA!

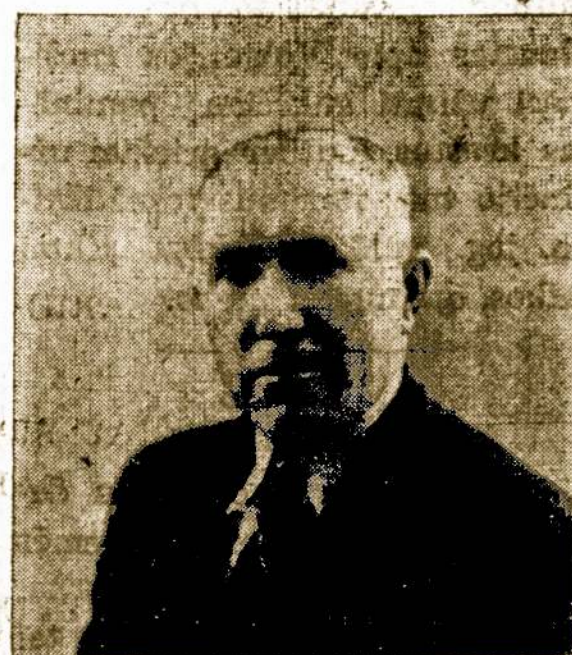
Sandaros Pirmo Apskričio Valdyba ir Nariai



O, SKAMBINK PER AMZIUS, VAIKAMS LIETUVOS, KAD LAISVES NEVERTAS, KAS NEGINA JOS!

Už Laisvą, Nepriklausomą Lietuvą

MES NUOSIRDZIAI LINKIME AMERIKAI VISISKOS PERGALES, O LIEUVAI LAISVES IR NEPRIKLAUSOMYBES



BORIS BEVERAGE CO.

C. BORIS, Sav.

Pristatau Alų ir Toniką Įvairiems Parengimams ir Į Namus. Patarnavimas Skubus.

220 E Street

So. Boston, Mass.

Susirinkus Lietuvos St. Seimui

Miestas Buvo Pasipuošęs Vėliavom ir Žaliumynais

Istorinė Valanda Lietuvių Tautos Gyvenime

Kaip jautiesi Lietuva, susilaukusi savo pirmojo Steigiamojo Seimo, kuris turėjo pareikšti galutiną balsą nepriklausomybės ir šalies tvarkymo reikale? Vienas Kauno laikraštis aprašė tą svarbų įvykį sekanti:

1920 metų gegužės 15 d. liks ir privalo likti mums atmintina; nemažiau atmintina, kaip vasario 16 diena, kada buvo Lietuvos nepriklausomybė paskelbta.

Miesto Papuošimas

Kauniečių ūpas buvo toks, lyg kažin kas mistiška, slaptiną tą dieną darys. Ir be to žalias Kaunas, šiandien griežtai paskendo žaliesiuose, trispalvėse vėliavose, kurių gražumui, skaudumui jokia pasaulio vėliava neprilygsta.

Garbės vartus statė mūsų dailininkai. Tad ties miesto sodu, kur teatras, pirmųjų Seimo posėdžių vieta, aukščiausi stiebai. Tarp jų teka raudona raudona saulė; joje baltas Lietuvos Vytis. Aplink saulę iš jos trykšta sieksniai geltoni spinduliai. Iš šalių parašai: "Valio Steigiamasis Seimas. Valio nepriklausomybei Lietuva! Valio jos Gyvenėjai!"

Tai puikus dailininko žmuidzino darbas.

Antrieji labiausiai imponuojantieji vartai tai iš Vilniaus į Malūnų gatvę. Aštuonetas bal-

tų, niekuo nepadabintų obeliskų tik mažomis vėliavomis ir tinklu plonų vainikų viršuje; lyg lietuviškos "sodėlis" palubėje. Vartai tiesiog imponavo klasišku savo paprastumu.

Tai puikus dailininko Rimšos darbas.

Pradžioje Laisvės Alėjos iš Vilniaus gatvės dvi didžiausios arkos iš lentų. "Die gamcė pastroikė", su žydais tarant, Simonies darbo.

Vartai Laisvės Alėjos nuo įgulos bažnyčios Gaidiko darbo; vartai nuo Viešosios Aikštės į Vilniaus gatvę Galaunies darbo ir k., kiek buvo galima greituoj padaryti, neturint pakankamai darbininkų, ypač vaikų pynėjų, buvo elegantiški.

Kariuomenės Paradas

Nuo pat ankstyvo ryto, kiurairai per visą dieną lynojo ar net lijo. Tačiau į Viešąją Aikštę sugužėjo minių minios. Aplink visą aikštę stovėjo pėsčininkai, raiteliai ir artilerija.

Prezidentas su Vyriausiuoju Vadu ir štabu apėjo kariuomenę, pasveikindamas. Jam gaudė: "Sveikas Tamsta" ir "Tegyvuoją Lietuvą". Prezidentas prabilo į kariuomenę ir sušuko: "Valio Nepriklausomybei Lietuva!" Vyriausiasis Vadas: "Valio Lietuvos Kariuomenė!" Šauksmai: Valio ir tautos himnas, dūduojamas dviem kapeilium, ilgai gaudė Aikštėje.

Paskui kariuomenės dalys, saliuotodamos Prezidentui ir Vyriausiajam Vadui, gražiu maršu praėjo, kaip visados, pasižymėdami energinga ir sutartinu eiseną karo mokyklos junkeriais.

Pirmą kartą matantiems Lie-

tuvos galybę Maironis patarė verkėti; matyt, pats praktika-valės. Betgi ir tikrai džiaugsmas.

Iškilmingas St. Seimo Posėdis

Patekti į pirmąjį Seimo posėdį buvo taip sunku, kaip tapti pašauktu į rojų. Miesto teatras pilnas. Upas — mistiškas. Laukiama didžiųjų daiktų.

Seimą atidarė labai gražia ir kilnia kalba Lietuvos Prezidentas Antanas Smetona.

Man pirmam Lietuvos piliečiui, sakė, tenka tokia rinktinė garbė — pasveikinti tautos atstovus, susirinkus į Seimą. Tai prakilniausia diena, kada ligi šiol prislėgta lietuvių tautos valia ima kilti į aiškų vienetą. Lietuva buvo nustojusi sąmonės. Tačiau radosi kilnių vaikų, kurie gaivino tą sąmonę, žadino šalį žodžiu, raštu ir gyvu darbu, — skyrė jai ateitį. Tie "vargo pelės", pareigū liepiami, giliai tikejo, jog jų žygiai nebus veltui mylimam kraštui. Ir tikrai, jau 1905 m. pasisavino teisę kalbėti patiems apie savo reikalus ir likimą. Tai jau buvo išbudinta sąmonė.

Jų pasiaukojimo vaisius tai šis Seimas, į kurį jie privedė, nesuklupe. Kelis amžius vien svetimų klausė, dabar lietuviai stoja į europiečių eilę, stiprinami šiąją kartą. Tautą pritarė tiems, kurie pirmieji ėmė neiškaus dar Lietuvos — valstybės darbo: davė jiems sąvonių grynėjų, kurie guldė už Lietuvą savo galvas. Pagarbkime juos.

Steigiamajam Seimui tenka toliau rašyti istoriją. Lietuvos dalių sujungimas dar neišvestas iki galui; dar mes neesame Vilniuje, kur buvo mūsų vals-

tybės pradžia padaryta, bet nestengta savo rankose palaikyti šios dalies kraštas. Dar Klaipėda ne mūsų rankose.

Linkiu tad Valstybės St. Seimo nariams kloties, kad jie tęstų, kad įsigalėtų visos pilietinės dorybės.

Skelbiu Steigiamąjį Seimą atidarytą. Vyriausijai narį prašau paimti pirmininkaujančio vietą. Valio!

Trys Moterys Vadovauja Seimui

Išėina Gabrielė Petkevičaitė, 59 metų, žinomoji lietuvių literaturoje beletristė ir publicistė. Ji parlamentų papratimu pasikviečia sekretoriu — jaunąjį narį. Išėina Muraškaitė-Račiukaitienė, 24 m. Po tiek metų turi trys Seimo nariai. Tai padaro sensaciją: bene pirmas tai atsitikimas, kad visą Seimo prezidiumą sudaro vienos moterys. Sufražistėms širdys plaka džiaugsmu. Lietuvos Seime dalyvauja 5 moterys: 4 kr. dem. ir 1 soc. liaud. dem.

Petkevičaitė kalba gražia lietuvių kalba.

Laiminga esu aš, kaip sena lietuvių tautos atstovė, jos darbininkė ir kaip moterė. Ilga buvo mūsų tautos kelionė į nepriklausomybę. Mažai tautai reikėjo daug moralinių jėgų kovoti su priešais. Dvikova tęsėsi ilgai ir sunkiai. Tautos sielos tai neužmaugė. Turiu geros vilties žodį nuo mūsų atskirtiems (vilienišiam), Amerikoje gyvenantiems ir graban atgulsiems, ka-

re ar šiaip jau. Dabar mūsų likimas mūsų pačių rankose. Pasitikėkime savo jėgomis.

Daugiau, skaito pasveikimus. Pirmiausia anglų. Anglijai Seimas padaro ovaciją. (Prancūzai neparodo jokio pritarimo ženklų.) Paskui Vilniaus miesto ir apskrities lietuvių, Zemaičių vyskupo, kurs serga, Latvių atstovo, (Latvijai Seimas padaro ovaciją), Gudų kariuomenės dalių ir šiaip jau atskirų asmenų ir apskričių.

Prezidiumo Rinkimai

Einą rinkimai Seimo Pirmininko, kurį paprastai išsirenka didžioji Seimo partija. Po pertraukos paduota kandidatai kortelėmis. Aleksandras Stulginkas, agronomas, kr. dem., gauna 62 korteles. Tiek pat ir balsų, paskui balsuojant. Balsavo 105 nariai (7 dar neatvažiavo). Socialistai liaudininkai (29) ir soc. demokratai (3) padavė 42 balsus, korteles. Ir visi buvo nustebę, kad renkant Pirmininką, pirmą sutarę, jau ima... susilaukyti.

Užtat renkant Sekretorį iš kairiųjų, nors taip pat sutarta, 40 kr. dem. paduoda baltas korteles. Natkevičius teagauna 65 balsus. (Sekretoris rinkta pabaigoje. Pirm. Stulginkui kalbant, sekretoriavo Muraškaitė.)

Pirmojo Seimo Pirmininko Stulginko Kalba

Pamini lietuvių tautos darbo aplinkybes ir Lietuvos plėtus, rinkinius jos vyrus, Valstybės Tarybos sudarymą. Jai šalis, pritarė, nes davė aukų (kareivių). Tomis pastangomis turime kariuomenę — ginkluotą pajėgą, kuri pabaigs mus liuosuoti nuo

visų spaudėjų. (Kariuomenei Seimas daro ovaciją.) Garbė vadovavusiems vyriausybei! Nors jie neturėjo viso krašto, igaliojimo, tačiau dirbo reikiamąjį darbą.

Rinkimai į Steigiamąjį Seimą sugriovė daug prietarų. Sakė mes esą be politinės sąmonės, tautų mišinys, nežinia, ar busiū kam vadovauti. O pasirodė rinkimuose dalyvavusių daugiau ne 90%, ko nė kitur nėra; paaiškėjo viso krašto pasiskirstymas partijomis. Tautybės žvilgsniu lietuvių pasirodė 91% išrinktų, žydų 5%, lenkų 2% ir vokiečių 0,9%. Ir ateis valanda, kada rinkinių Seime bus iš visos Lietuvos, visi sukurs tą vie-

lą valstybę. Pirmučiausias Steigiamojo Seimo žingsnis turi būti Lietuvos nepriklausomybės paskelbimas pilnu autoritetu. Taigi Lietuvos Steigiamasis Seimas proklamuoja laisvą demokratinę Lietuvos respubliką, pertraukusią visus ryšius su bet kuria kita valstybe. (Seimas trukšmingai ploja ir sustoję gieda tautos himną.)

Pagaliau, Prezidentą, Kabineta Kontrolę ir Vyriausiją Vada Steig. Seimas igalioja ir toliau eiti savo pareigas, kol ne duos kitų nurodymų.

Suvenytų Valstijų sidabras yra laikomas West Point, N. Y.

Tegyvuoją Šimtmečius Ginama Musų Laisvė

DIDZIAUSIAS TAUTOS TURTAS, TAI JOS LAISVĖ IR NEPRIKLAUSOMYBĖ. VIRŠ 20 METŲ LIETUVOS KRASTAS TUOMI DZIAUGĖSI IR GAIVINOSI. NEIMS ILGAI PRASVIS LAISVES AUSRINĖ.



ADV. ANTANAS A. OLIS

Tegyvuoją Šimtmečius Ginama Musų Laisvė

VASARIO 16-TA VISAD BUVO DIDELĖ SVENTĖ AMERIKOS LIETUVIAMS. TACIAU ŠIAIS METAIS JI YRA DAR BRANGESNĖ, NES DABAR UŽ LIETUVOS LAISVĘ TENKA IŠ NAUJO KOVOTI. TEGYVUOJA IŠVADUOTA NUO OKUPANTŲ LIETUVA!



Juozas ir Ona Kasteckai

CHICAGO, ILLINOIS

Giliai Tikiu, kad Netrukus Lietuva Vel Bus Laisva Ir Nepriklausoma

Linksmusia Užeiga Bostone, tai So. Boston Cafe - Jos Sav yra V. BALUKONIS

Šioje Ppuošnioje ir Didelėje Įstaigoje. Galite Pasirinkti Geriausių Gėrimų ir Linksmi Laiką Praleisti.



Paveiksle matome už Baro viduryje stovintį savininką V. Balukonį, o pokairei jaunas vyras yra p-nų Balukonių sūnus. Užbaro toliau stovi jų darbininkas. Šioje pušėje baro stovi p-ni Balukonienė. Visi lietuviai paremkite šią lietuvišką įstaigą.

SO. BOSTON CAFE

260 W. Broadway

South Boston, Mass.

Laimėjimas Šio Karo - Atneš Laisvę ir Lietuvai

VASARIO 16-TA VISAD BUVO DIDELĖ SVENTĖ AMERIKOS LIETUVIAMS

TACIAU ŠIAIS METAIS JI YRA DAR BRANGESNĖ, NES DABAR UŽ LIETUVOS LAISVĘ TENKA IŠ NAUJO KOVOTI.

TEGYVUOJA IŠVADUOTA NUO OKUPANTŲ LIETUVA!

J. P. JAKŠTAS, Savininkas

Groceries, Provisions, Fruits, Vegetable Krautuvės

257 W. Fifth St

So. Boston, Mass.

Laimėjimas Šio Karo - Atneš Laisvę ir Lietuvai



VASARIO 16-TA VISAD BUVO DIDELĖ SVENTĖ AMERIKOS LIETUVIAMS

TACIAU ŠIAIS METAIS JI YRA DAR BRANGESNĖ, NES DABAR UŽ LIETUVOS LAISVĘ TENKA IŠ NAUJO KOVOTI.

TEGYVUOJA IŠVADUOTA NUO OKUPANTŲ LIETUVA!

Vincas ir Julia Andriuliai
CHICAGO, ILLINOIS

Lietuvos Ateitis Turi But Musų Bendru Rupesniu

AMERIKOS PERGALE ŠIAME KARE, AMERIKOS IDEALAI IR PRASTIZAS BUS DIDZIAUSIA PAJĖGA IŠVADAVIME LIETUVOS.

REMKIME ŠIOS ŠALIES KARO PASTANGAS PIRKdami KARO BONUS IR ŽENKLUS!

ALT. Sandaros 64 Kuopa

A. Adomaitis, Pirmininkas

A. Lėpa, Prot. Raštininkas

M. Urbas, Fin. Raštininkas

Teodora Varkulienė, Išdininke

BINGHAMTON, N. Y.

Iš Praeities Tavo Sunus...

Du Skirtingi Lietuvių Tautos Periodai

Palaikymas Ryšių su Praeitim Yra Svarbus Dalykas

Pažinti istoriją, arba praeitį reikiama veikti patį ką prailginti savo paties gyvenimą. Prie kasdieninių, arba netolimų įspūdžių ir atsiminimų, kurie kaip tik ir sudaro visą mūsų gyvenimo kraitį, prisideda dar tautos ir žmonių ankstyvesni nuotikiai, kuriuos pažinti, greitai pasisavinti ir nejuociai suliejam su savaisiais.

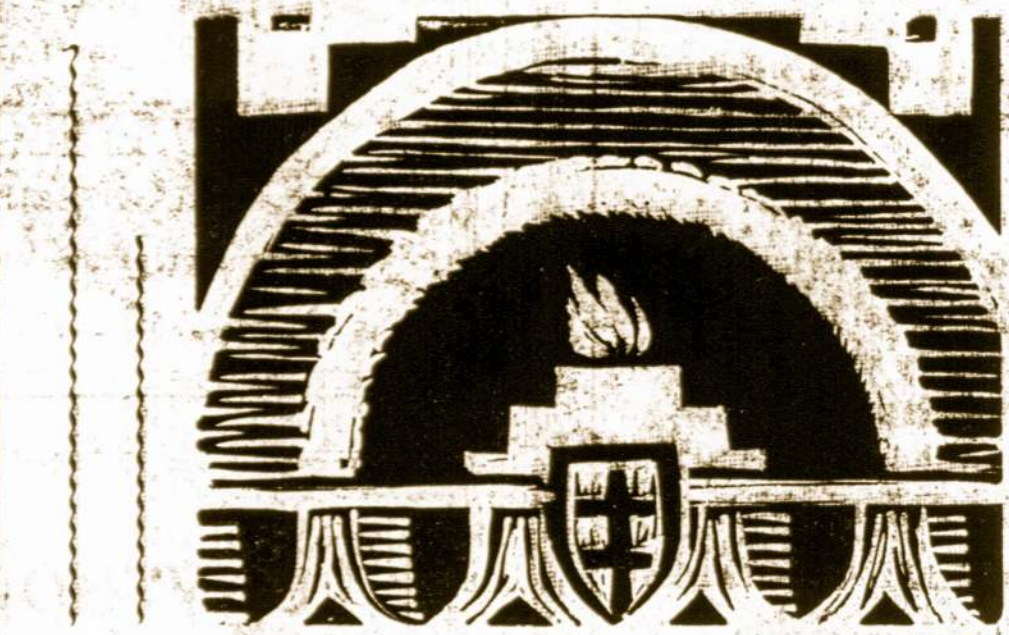
Kiekvienas mūsų, pasižvalges po lietuvių istorijos lapus ir arčiau susipažinęs su tuo gyvenimu, kuris buvo prieš šimtą, ar kelis šimtus metų, padauginą ne tik savo žinias, bet ir toliau nutiesia mintis, vaizduotę ir suriša savo buvimą su visos tautos ilga ir marga praeitim. Toks žmogus, paprastai, jaučiasi laimingesniu ir smagesniu, nes jis gali ramintis ne vien kelių dešimtųjų metų gražiausiais atsiminimais, bet šimtmečių. Tautos gyvenimas susilieja su jo gyvenimu ir sudaro nenutrauktą šilko siūlą.

Buvo laikai, kuomet priėjus lietuviams katalikybę, atkelia vė iš svietur misionieriai, agitatoriai ir valdovai kaip kirviu nukirto 15-to šimtmečio lietuvių nuo jų praeities, nuo Keistučio, Gedimino ir Vytauto galybės. Prisiminimai to kas buvo, palaikymas senųjų papročių, garbinimas savos žemės, jos didvyrių, skaitėsi pagonišku dalyku ir buvo ginama ne tik bausmėmis, bet ir amžinu pragaru.

Į lietuvių širdis pradėta brukti ispanų, prancūzų, italų, asi-

ru ir kitokie šventieji, kuriuos reikėjo garbinti ir liaupsinti, nežinia už ką, nežinia kam. Į šventoves tapo įvestos šventimos, nesuprantamos kalbos — lenkų ir lotynų, nes to girdi, pa-geidaujas naujas, galingasis Dievas.

To visko rezultatai jau mums žinomi. Lietuvių dvasinis gyvenimas pradėjo nykti ir džiūti, kaip gėlė, išrauta ir numesta patvorin. Ir didžioji lietuvių tragedija prasidėjo. Viena galingiausių tautų Europoje greitai tapo bejėgė ne tik apginti savo politinius interesus, bet dar gi kalbą ir gaivumą. Viso to priežastimi buvo nutraukimas ryšių su praeitim ir jos gražiomis tradicijomis.



Bet kaipurie gal pasakys, jog kas buvo anais laikais, tas nebetinka šiandie. Juk dabar svarbiausią rolę lošia ne koks ten apdulkėjęs sentimentas, bet ekonominiai, universaliniai, viršgamiški principai. Jie esą švitu riai, kurie rodo žmonijai kelią. Ant šių tai pamatų juk susitvėrė tvirčiausios partijos ir religinės grupės, kurios didžiuojasi savo didybe ir neklaidingumu.

Taip gal atrodo paviršutiniai žiūrint. Bet tikrėnybė yra visai kitaip. Suvienyotos Valstijos

išaugo į galingiausią pasaulyje valstybę ir stipriausią demokratiją ant istorinių tradicijų. Jos patriotizmas paremtas ne svetimų dievų garbinimais, bet savųjų didvyrių. Geriausiai pažįsta savo praeitį, tai amerikiečiai. Jų mokyklose dėstoma morybė pasiremiant ne šventųjų gyvenimu, bet pavyzdžiais tų, kurie kovojo ir dirbo, kad šalis būtų laisva ir stipri.

Net Sovietų Rusija, kraštutinio internacionalizmo auklėtinė, pagaliau susiprato, jog reikia grįžti į praeitį, kad sustiprinti savo žmones kovoje prieš užpuolikus. Nutrauktasai istorinis siūlas ir ten tapo surištas su Aleksandro Nevskio, Suvorovo, Kutuzovo gadyne. Sovietų spaudoj



nuolat pabrėžiama, jog šis karas einą ne už komunizmą, bet už protėvių žemės laisvę.

Kuomet Dr. V. Kudirka įrašė į Lietuvos himną žodžius: "Iš praeities tavo sunus te stiprybę semia", jis gerai suprato tų žodžių prasmę. Jis žinojo, jog lietuvių tautinis atgimimas prasidėjo tik tuomet, kai jaunesnioji gėntkartė emė vartyti savąją istoriją ir žvalgytis praeities amžiuose. Žinomas filosofas Sopenhaueris yra pareiškęs: "Tauta, kuri nežino savo praeities gyveną vien tuo tarpu gy-

venančios kartos dabartimi, ir tik per istorijos pažinimą tauta darosi tikrai sąmoninga."

Kuomet Lietuva atsistatys iš naujo ir bus nepriklausoma, jai, beabejo, teks pertvarkyti savo vidurinį gyvenimą. Daugelis dalykų reikės pakeisti ir patobulinti. Svarbiausiai tai auklėjimas savos tautinės kultūros, paremtos amžiais glūdėjusiomis lietuvių sielų tradicijomis: — branginti tą, kas yra savo, ir stiprumą semti iš praeities. Laisva, demokratinė Lietuva negali geruoku atiduoti savo dvasinio gyvenimo svetimų glėbiui.

— Alfa.

Pirkite Visi Karo Bonus!

Bolševikai Sugrįž Prie Pravoslavų Tikėjimo

Slovakijoje išeinąs mėnesinis žurnalas "Pravoslavhaja Russ" idėjo P. Perovo traipsni, kuriame tikrinama, jog užsibaigus šiam karui Rusija grįš prie pravoslavijos tikėjimo. P. Perovas kalbėjęs su daugeliu sovietų nelaisvių, ir atvežtų į darbus Vokietijoje rusų ir isitikinęs, jog boševizmas neįleides žmones šaknų ir jog dauguma trokšta išpažinti pravoslavų tikėjimą.

Jeigu taip ištikro būtų, tai ir mūsų bolševikai turės pakeisti didžiumos pavyzdį ir mokyti naujų dvasiškų maldų.

Lietuvos Ateitis Turi But Musų Bendru Rupesniu

Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros 15-ta Kuopa, Daug Padėjus Spėkų ir Turto ant Lietuvos Laisvės Vadavimo Aukūro per 25 Metus, Sveikina 25-kių Metų Sukakties Proga, ir Taipgi su Didžiausia Širdgėla Apgailėstaudama Dabartinį Lietuvos Likimą.

Sandaros 15-ta Kuopa Taipgi Pasizada Ateityje Teikti Morale ir Materijale Paramą Lietuvai Atsteigti Savistove, Laisvą ir Nepriklausomą Valstybę — Netolimoje Ateityje.

ALT. Sandaros 15 kp. Valdyba:

Povilas Remeika, Pirmininkas
Augustas Sapiega, Sekretorius
Juozas Dulbis, Izdininkas
Jokūbas Segevičius, Izdo Glob.
Anianas Skirka, Izdo Glob.
BRIDGEPORT, CONN.

Nenurims Musų Širdys Iki Lietuva Nebus Laisva

ALT. Sandaros 10-ta Kuopa, Svėsdamas 25 metų Lietuvos Nepriklausomybės Paskelbimo Sukaktį, Linki Ištvėrmės Pavergtai Tėvynei Lietuvai.

Esame Prisirengę Ištiesti Pagelbos Ranką, Kuomet Bus Girdimas Šauksmas Bei Reikalavimas iš Anapus Okeano. Arčiau Vienas Prie Kito. Dirbkime Visi. Geriausia Dirbti Sandaroj.

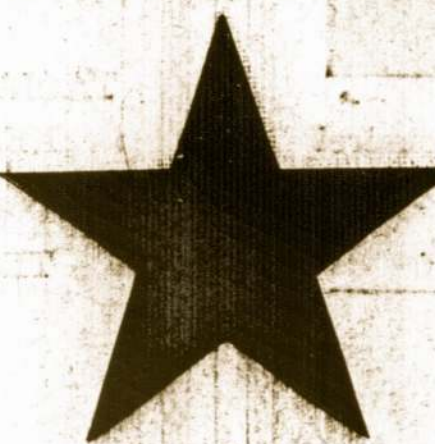
ALT. Sandaros 10-ta Kuopa

NEW HAVEN, CONN.

Tegyvuoja Šimtmečius Ginama Musų Laisvė

DIDZIAUSIAS TAUTOS TURTAS, TAI JOS LAISVĖ IR NEPRIKLAUSOMYBĖ.

VIRŠ 20 METŲ LIETUVOS KRĀSTAS TUOMI DZIAUGESI IR GAIVINOSI. NEIMS ILGAI IKI LIETUVOS PADANGEJ VĖL PRASVIS LAISVES AUSRINE.



A. LĖPA

BINHAMTON, N. Y.

Kviečia Mergaites Tarnybon

Vokiečių "darbo tarnyba" išleido afsišaukimą į lietuvautes, gimusias 1922-1923 metais, kviesdami jas stoti į šią tarnybą.

Stelmužio ažuolas, Zarasuose esąs 2,000 metų senumo.

Kas Tai Galėtų Būti

— Brangioji, tu esi saulė mano gyvenime, tavo dvi akutės spindi kaip žvaigždutės. Su tavim galėčiau pereiti visas gyvenimo audras...

— Kalbėk aiškiai, ar tai meilės išpažinimas, ar oro pranašavimas?

Už Laisvą, Nepriklausomą Lietuvą

NORS LIETUVA SIANDIE OKUANTŲ PAVERGTA, TACIAU JAU NEBETOLI TA VALANDA, KADA JI VĖL BUS LAISVA IR NEPRIKLAUSOMA.

BLOCH'S FURNITURE CO.

413-415 MAIN STREET

RACINE, WIS.

Tegyvuoja Šimtmečius Ginama Musų Laisvė

AMERIKOS PERGALE ŠIAME KARE, AMERIKOS IDEALAI IR PRASTIZAS BUS DIDZIAUSIA

PAJĖGA ISVADAVIME LIETUVOS.

REMKIME SIOS SALIES KARO PASTANGAS

PIRKDAMI KARO BONUS IR ZENKLUS!



HEALTHY FOOD RESTAURANT

JOE. ir JULIA MALONIS, Sav.

3206 S Halsted St.

Chicago, Ill.

Laimėjimas Šio Karo — Atneš Laisvę ir Lietuvai



DIDZIAUSIAS TAUTOS TURTAS, TAI JOS LAISVĖ IR NEPRIKLAUSOMYBĖ.

VIRŠ 20 METŲ LIETUVOS KRĀSTAS TUOMI DZIAUGESI IR GAIVINOSI. NEIMS ILGAI IKI LIETUVOS PADANGEJ VĖL PRASVIS LAISVES AUSRINE.

ROSS HOTEL

PRĀNAS BASTIS, Sav.

711 West 43rd Street, Chicago, Ill.

KAMBARIUS ISNUOMUOJAME DIENAI ARBA SAVAITEI PRIEINAMOM SALYGOM

7-11 NATURAL TAVERN

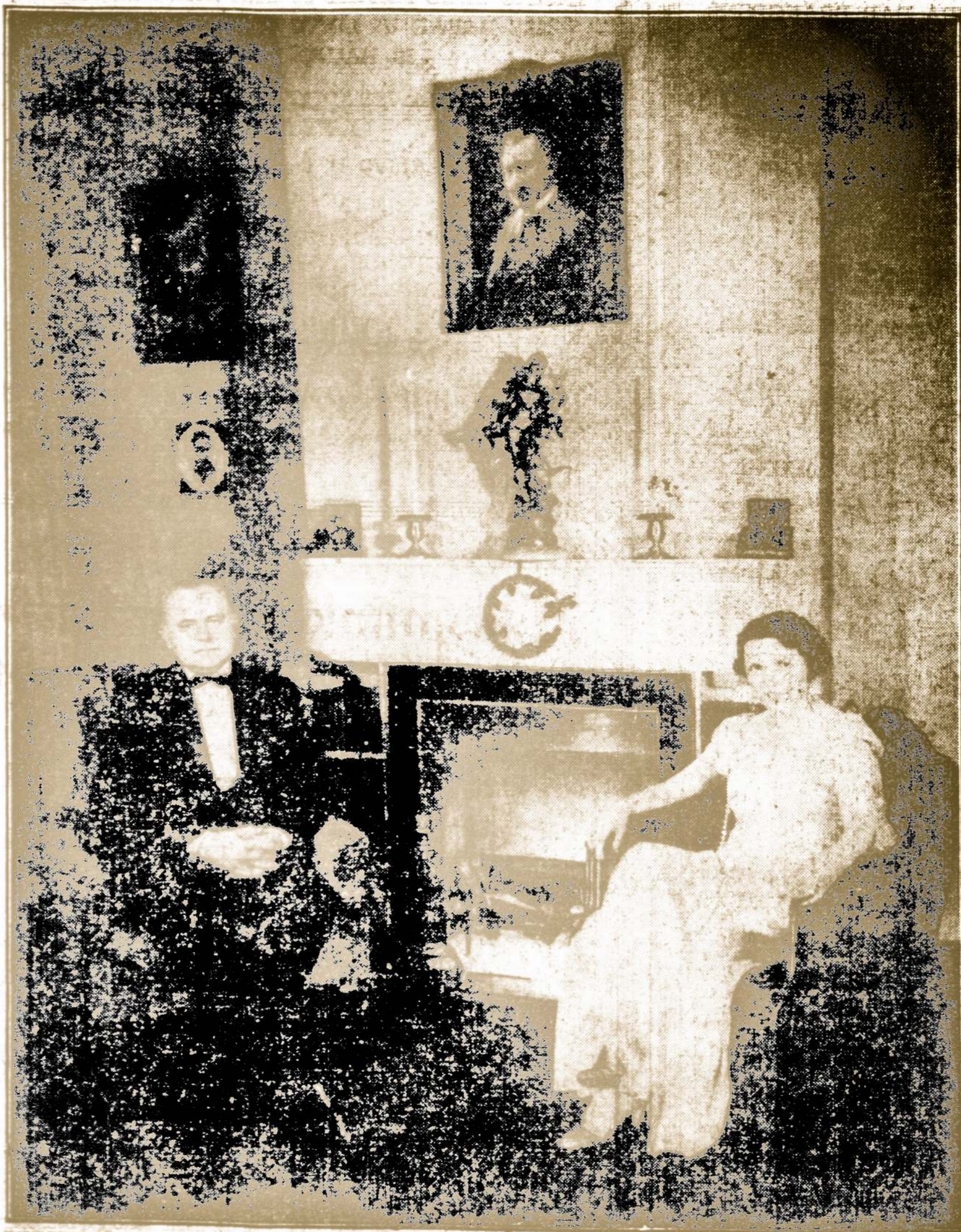
DIDZIAUSIAS PASIRINKIMAS VISOKIU GERIMŲ—VIETINIŲ ir IMPORTUOTŲ

TIKRA LIETUVISKA UZEIGA

711 West 43rd St., Chicago, Ill.

BUVĖS SANDAROS PREZIDENTAS IR JO ŽMONA

LINKI, KAD MŪSŲ SENA TĖVYNĖ — LIETUVA GREITAI ATGAUTŲ SAU LAISVĖ



ADV. NADAS RASTENIS

JULĖ RASTENIENE

Lietuvių Liaudies Dainų Gražumas

Josef Atspindi Praeities Šimtmečiai

Pirmas lietuvių literatūros leidinys buvo atspaudas apie vidurį 16-to šimtmečio. Nežiūrint to, Lietuva buvo gausi liaudies dainomis nuo senovės laikų. 1938 metais, Kauno literatūros archyvas turėjo surinkęs virš 300,000 legendų, apsakų, dainų, padavimų ir posakių, reikia priminti, jog lietuviai netik kad neužmiršta savo praeities dainų ir pasakalių, bet jie įdeda vis naujų ir naujų dainų į savo gausią rinkinį. Pirmas pasaulinis karas paskatino lietuvius rašyti ir dainuoti naujas dainas apie nuotikius ir vargus iš karo laikų.

Gražumas ir originališkumas lietuvių dainų dar nėra praeities praeities narsių kovų ir pasiaukavimų už tautos laisvę ir gerbuvį.

Lietuvos dainiai apdainavo įvykius kovų su vikingais ir sve dais, kada jie siautė po Lietuvą ir teriojo šalies ramius gyventojus. Jų dainos apverčia sunkias vergavimo dienas; ištrėmus į Sibirą ir kančias kalėjimuose.

Lietuvių dainos primena apie senovės bočių gyvenimą, apie jų dievus, jų prakilumą, jų kovas; apšvedimą mėnulių saule; tekėjimą kraujo iš švento ažuolo.

Saulė buvo kaip mylima Dievo dukter; mažasis dievo sūnis stū šilkiniais tinklais gaudė žuvis Lietuvos upėse.

Taip, Lietuva yra dainų šalis. Mes girdėjome motiną ir dukterį prie staklių ir ratelio dainuojant praeities atsiminimų dainas. Artojas klampodamas

Ir Išėjo Bernužėlis

Pas tėvelį-sengalvėlį Aukštame dvarely Augo, augo bernužėlis, Linksmas kaip paukštelis. Rengės joti jis į karą Savo kraštą ginti, O tėvelis širdies savo Negal nuraminti.

Nesugrįši iš karužės Pas tėvelį savo, Neregėsi jau močiutės Ką tave lingavo...

Oi, sugrįšiu, oi parjosiu Su turtu ir šlove, Nors tai niekis but numirti Už šalies gerovę.

Jau praėjo rudenėlis, Cia pat jau ir žiema, Bet bernelis vis negrįžta Į tėvelio kiemą.

DEL SUMAZĖJIMO BIZNIO, SUMAZINO, IR ALIMONIJA

Charles H. Krutkoff, iš Chicago buvo užsilikęs su mokėjimu alimonijos savo buvusiai žmonai Elzei. Buvo nemokėta \$1,000. Teisme įrodė, jog jo biznis sumazėjo, tad atsižvelgiant į tai, teisėjas Thomas J. Lynch patvarkė, vietoj \$400 į mėnesį, dabar turės mokėti tik \$200 alimonijos.

po dirvą niuniavo dainas; šienpiūviai ir grėbėjai eidami į darbą ir grįždami namo dainavo linksmas dainas apie gamtos gražumą ir prosenių narsumą.

Lietuvius mylėjo gamtą, todėl jo dainos surištos su gamtos augmenimis — miškais ir gėlėmis; lakštutė ir gegutė buvo apdainuota. Mes girdėjome suvargusį piemenėlį dainuojant vargo daineles; našlaitėlę apverciančią savo motiną.

Visa tai atspindi lietuvių dainose. Del to jas reikia gerbti ir palaikyti, nes tai istorinis turas. — Alfa.

Viena Pavyzdinųjų Chicagos Lietuvių Šeimų

Zemiau matome sveikinimą Lietuvos Nepriklausomybės Akto paskelbimo 25 metų sukakusių proga vienos žymesnių Chicagos Lietuvių šeimų. Plačiau susipažinimui, mes nors trumpai prabrėžiame, kas jie yra. Iš kairės į dešinę:

P-lė La Verne Emilija Krukaitė. Pastaruoju metu ji lanko aukštesnę mokyklą; pasižymi moksle ir muzikoje. Ji yra tik 15 metų amžiaus. Dr. Emilija Viktorija Krukas, Medicinos daktarė. Dėbuojasi prie Illinois Valstijos Sveikatos Departamento ir užlaiko ligonių priėmimo ofisą adresu 4146 Archer Ave.

Juozas Augustas Krukas, žymus komerciantas, dirbuojasi vadovauja lietuvių baldų korporacijose — Peoples Furniture Co. ir Progress Furniture Co., Chicagoje.

Algirdas Juozas Krukas, studentas — lanko Northwestern Universitetą ir rengiasi studijuoti mediciną. Gabus moksle, muzikoje ir sporte.

Krukų šeima gyvena Chicagoje, 4120 S. Richmond St. Yra mylinti lietuvių tautą, geri rėmėjai Sandaros ir kitų pažangių ir kilnių lietuviškų visuomeniškų darbų. Yra nariais svarbesnių lietuviškų organizacijų bei draugijų.

Taigi šia proga jie irgi siunčia geriausius linkėjimus Chicago ir visiems lietuviams ir trokšta, kad Lietuva būtų laisva ir nepriklausoma valstybė.

Atsargumas

—Kodėl eidamas skersai gatvę laikai paiešinėti popierio smotuką?

—Jei užvažiuotų ant mažesnių automobilių, kad gatvė būtų užsirašyti jo numerį. —Aitvaras.

Anglai Apie Lietuvos Situaciją

Lietuvos Žmonės Nenori Vergauti Svetimiems

Straišnis Tilpės Anglų Žurnale "Foreign Affairs"

Anglų politikai ir visuomenė niekad nenustojo buvus Baltijos kraštų užtarėju. Net ir tais laikais, kai Anglija pati pergyveno tamsiausią valandą, tas žmoniškumo principas nebuvo pakeistas į mainų ir prekyvių objektą.

Paimkim, kad ir pradžią 1941 metų. Tuo laiku Lietuva, Latvija ir Estija buvo rusų okupuotos. Anglija veik vienu vieta gynėsi nuo vokiečių ir italų. Visai būt atrodė natūralu, jei anglai, pritardami naujomis rusų okupacijoms, būtų bandę patraukti Maskvą savo pusėn ir padaryti iš jos sąjungininkę. Bet anglai to nedarė. Priešingai, jų atsakomingi žmonės turėjo drąsos užtarti Baltijos kraštus.

Kaip pavyzdį paduosiu čia pusiau oficialo anglų žurnalo "Foreign Affairs" nuomonę, išreikštą Vasario mėnesio, 1941 metų laidoje. Ten tilpo straips-

nis, kuriame štai kas buvo pasakyta:

"Joks sąžiningas tautytojas, kuris yra aplankęs Baltijos kraštus ir kuris pažįsta jų žmones, negalės patikėti, kad jie pageidautų sovietinės sistemos. Žmonės buvo priversti klausyti, nes pasipriešinimas reikštų areštus ir mirties bausmes. Bet kiekvienas pranešimas rodo, jog tie nelaimingi gyventojai žiūri į savo okupantus tokiomis pat akimis, kaip ir kitos tautos, kurias užkariavo Vokietija".

Užkariautojai pasikeitė; vie-

toje rusų Lietuvoje yra vokiečiai, bet Lietuvos žmonai troškimas tapti laisvais pasiliko tvirtas ir nepakeičiamas. Anglai ne syki ir tą yra pabrėžę.

Lietuviškoj Mokykloj

Du vaikai suka sau galvą dėl rašybos. Vienas klausia antrojo: — Kaip rašyti žodį "ligonis" — su trumpąja "i" ar ilgąja "y"? — Jeigu jis neilgai serga, tai rašyk su trumpąja "i", o jeigu ilgai — su ilgąja "y", paaiškino antrojis.

Laimėjimas Šio Karo — Atnėš Laisvę ir Lietuvai



AMERIKOS PERGALĖ ŠIAME KARE, AMERIKOS IDEALAI IR PRAŠTIZAS BUS DIDŽIAUSIA PAJĖGA ISVADAVIME LIETUVOS. REMKIME ŠIOS ŠALIES KARO PASTANGAS PIRKdami KARO BONUS IR ZENKLUS!

F. J. BAGOČIUS
SLA. PREZIDENTAS

Daug Darbuojasi Lietuvos Atstatymui

Nenurims Musų Širdys Iki Lietuva Nebus Laisva

SUEJUS 25 METAMS NUO PASKELBIMO LIETUVOS NEPRIKLAIMSOMYBĖS AKTO VILNIUJE, VASARIO 16, 1918 M., AŠ LINKIU, KAD LIETUVA VEL PASEKMINGAI ISKOVOTŲ SAVO BRAGIAJĄ LAISVĖ.

GERIAUSIŲ LINKĖJIMŲ SANDARAI UZ JOS KOVĄ PER ILGUS METUS DEL LIETUVOS IR JOS LAISVĖS.

KUN. PRANAS TISKINAS
BETHEL, CONN.

Tegyvuoją Šimtmečius Ginama Musų Laisvė

VASARIO 16-TA VISAD BUVO DIDELĖ SVENTĖ AMERIKOS LIETUVIAMS TACIAU SIAIS METAIS JI YRA DAR BRANGESNĖ, NES DABAR UZ LIETUVOS LAISVĖ TENKA IS NAUJO KOVOTI. TEGYVUOJA ISVADUOTA NUO OKUPANTŲ LIETUVA!

SO. BOSTON HARDWARE, Inc.
J. KLIMAS, Sav.

Pilnas Pasirinkimas Iyatriausių Reikmenų Asfalto, Asbesto, Malevos, Varnišio, Siemonis Popiero 322 Broadway So. Boston, Mass. Tel. SOUTH Boston 1756

Už Laisvą, Nepriklausomą Lietuvą

Tegyvuoją Nepriklausomą Lietuvą ir Pavergtųjų Tautų Užtarėjas — Musų Garbingas Prezidentas Franklin D. Rooseveltas.

Jau Nebetolimas Laikas, Kuomet Prez. Roosevelto Paskelbtos Laisvės Pasieks ir Lietuvą.

LINCOLN MARKET

JAKUBENAS ir CHASE, Sav.

Viena Geriausių Valgomių Daiktų Krautuvė S. B. 185 Emerson Street So. Boston, Mass.

Tegyvuoją Šimtmečius Ginama Musų Laisvė

SUEJUS 25 METAMS NUO PASKELBIMO LIETUVOS NEPRIKLAIMSOMYBĖS AKTO VILNIUJE,

VASARIO 16, 1918 M., AŠ LINKIU, KAD LIETUVA VEL PASEKMINGAI ISKOVOTŲ SAVO BRAGIAJĄ LAISVĖ.

STRAND HALL

V. J. TAUTVAISAS, Sav.

Viena Gražiausių Lietuviškų Svetainių So. Bostone.

Apačioje yra STRAND CAFE, Kur Galima Gauti Geriausių Valgių ir Gėrimų. Kyječiame Visus Letuvius Apsilankyti, Pralėsti Linksmai Laiką

Už Laisvą ir Nepriklausomą Lietuvą

MES NUOSIRDZIAI LINKIME AMERIKAI VISISKOS PERGALĖS, O LIEUVAI LAISVĖS IR NEPRIKLAIMSOMYBĖS

JOHN'S HARDWARE
JOHN STONIS, Prop.

Paints, Warnings, Wall Papers, Plumbing Supplies 412 West Broadway So. Boston, Mass. Tel. SOU. 3835

Atsiminkim, Jog Laisvę Reikia Patiems Iškovoti

DIDŽIAUSIAS TAUTOS TURTAS, TAI JOS LAISVĖ IR NEPRIKLAIMSOMYBĖ. VIRŠ 20 METŲ LIETUVOS KRASTAS TUOMI DZIAUGESI IR GAIVINOSI. NEIMS ILGAI IKI LIETUVCS PADANGĖJ VEL PRASVIS LAISVĖS AUSRINE.



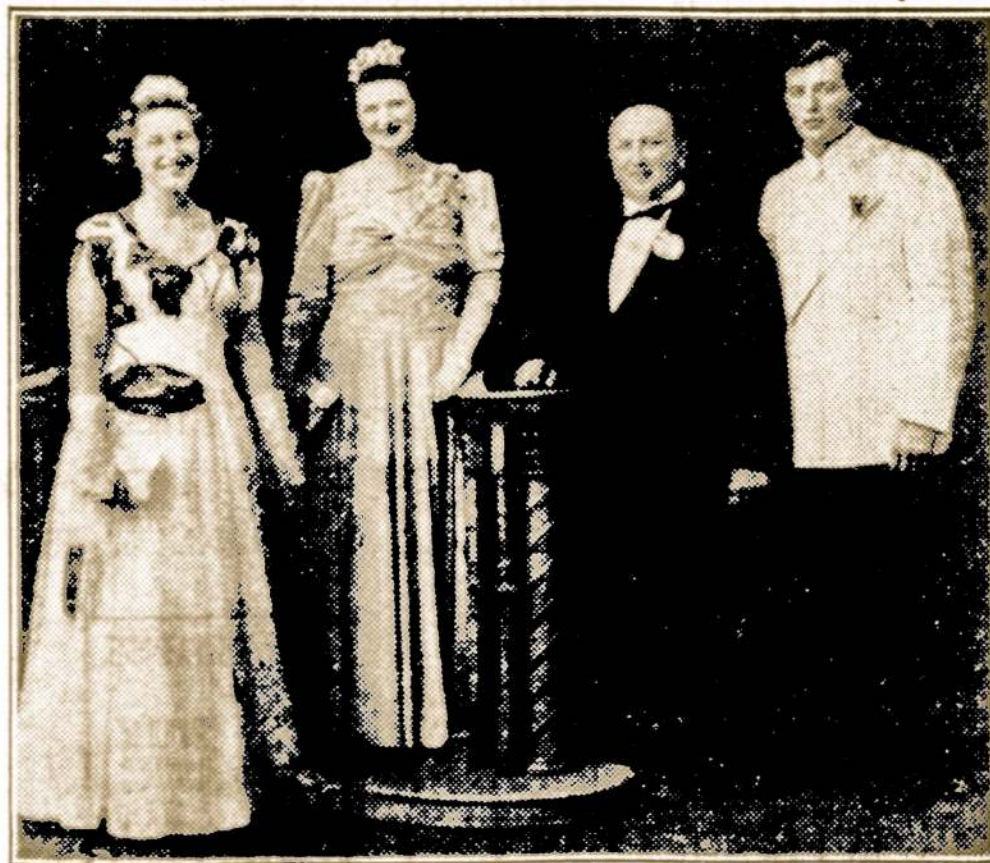
GAILIUS TAVERN
P. ir J. GAILIAI, Sav.

3204 S. Halsted St. Chicago, Ill.

Nenurims Musų Širdys Iki Lietuva Nebus Laisva

Tegyvuoją Nepriklausomą Lietuvą ir Pavergtųjų Tautų Užtarėjas — Musų Garbingas Prezidentas Franklin D. Rooseveltas.

Jau Nebetolimas Laikas, Kuomet Prez. Roosevelto Paskelbtos Laisvės Pasieks ir Lietuvą.



PAVYZDINGA CHICAGOS LIETUVIŲ ŠEIMA

P-lė La Verne Emilija Krukas — Studentė
Dr. Emilija Viktorija Krukas — Medicinos Daktarė
Juozas Augustas Krukas — Žymus biznierių
Algirdas Juozas Krukas — Studentas.

Sunki Kova už Tautos Laisvę

Kiek Amerikos Lietuviai Prisdėjo Prie Atstatymo Neprikl. Lietuvos



DR. JONAS ŠLIUPAS

Geresnės gyvenimo sąlygos leido Amerikos lietuviams emigrantams prasigyventi, o prasi-gyvenus pamanyti apie vargus ir bėdas savo metropolijos, tėvynės Lietuvos. Juk buvo emigrantų Transvaliujė, Argentino je ir Skotijoje, bet ten jie gyveno ir gyvena suskurde; todėl iš ten Lietuvai nedaug pašalpos atėjo. O kad Jungtinių Valstybių lietuviai yra labai daug prisidėję ir raštu ir įtaka ir pinigais, kuriant nepriklausomą Lietuvą, tai jei bent obskurantas užginčyti benorėtų. Ir kaip tai visa dėjosi?

Lietuvių tarpe Amerikoje pirmu pirmiau prabuvo ir išbujojo patriotizmo jausmas. Emigracija į Juktines Valstybes pradedo po 1866 m., ir atsiradus apie 25,000 išeivių mėginta buvo leisti "Gazietą Lietuvišką" 1879-80 m.: tai rods buvo šlamštas turiniu ir pakraipa. Suvalkiečiai buvo dauguma ir jie lai kė save "paliokais", atėjusiais iš "Polsčios": žmonės be apšvietimo, sunkiausiu darbu užsiėmę, nė nepažinojo savo praeities. O kadangi jie buvo matę Lietuvoje ponus ir kunigus tik lenkiuojant ir tegirdėjo nuolatot "polską viarą" giriant, tai apie lietuviųbę nė sapnuoti nesapnavo.

Kitaip virto vėliau, man Amerikoje apsigyvenus. Laikraštukas "Unija" (1884-85) praskynė kelią lietuviškai idejai, ir tą ideją sustiprinio "Lietuviškasis Balsas" (1885-89). Tad jau įvykų atsiskyrimas nuo lenkų bažnyčioje ir "naujalenkiai" turėjo pirmenybę lietuviškam nusistatymui; emė dygti nebe mišpos, bet grynai lietuviškos draugijos, prasidėjo "prakalbos", ir papūtė nauja dvasia, ypačiai atsiradus daugiau susipratusių ir mokytesnių žmonių iš Lietuvos, kaip Andziulaitis, kun. Burba, Hamuleckis (Malevskis) Mačys, Mikolainis, klierikas Milukas ir tt. Ir darbų plotas prasiškėtė, padidėjo: šalia kovos prieš lenkybę, išsiliepsnojo imtynės dėl laisvamanybės, pagilėjo nuovokos apie socialį būvį ir imtasi plātinti socializmo pažiūros. "Unijos" laikais jau svajota apie karą tarp Pangermarizmo ir Panslavizmo, kuriam įvykus turėsianti išdygti "Laisvėji Lietuva", toji mintis tapo taipgi lenkam paskelbta brošūroje "Litwini i Polacy" 1887 metais.

Jau 1903 m. liepos mėn. Susivienijimas Lietuvių Laisvama nių, atlikęs savo seimą, išsiuntinėjo atsišaukimus visų civilizuotų šalių, užsienų ministerijoms kad "Ilgiaū nebegalima kęsti taip šuniškai barbariškos priespaudos" Rusijoje. O 1905 m. VI. 8-toji organizacija Phi-

ladelphijoje priėmė rezoliuciją, kuria reikalaujama, kad dvarai, pagrobti lietuvių tautai XIX amžiuje būtų gražinti; religijos atžvilgiu reikalaujama laisvės, reikalaujama panaikinti kuni-gaikščių, grafų ir kitokių titū-lai; "Lietuvių kalba tekleti u-rednuose ir teismuose, teskam-ba ji pradinėse mokyklose ir gimnazijose, teatgyja lietuviškas universitetas Vilniuje". Reikalaujama laisvės lietuvių spau-dai, draugijoms ir spūrinki-mams, kurių rusų administraci-ja neleido.

Be to, Philadelphijoje suva-žiavimas be minėtų dalykų ir kitų Lietuvai laisvių reikalavo. Svarbiausias reikalavimas buvo tas, kad Lietuva būtų nepri-klausoma, dargi drauge su lat-viais vienoje respublikoje, ne-priklausant ne tik nuo Rusijos, bet nei nuo lenkų, nei vokiečių.

Priimtąją Lietuvos laisvės reikalų rezoliuciją tai nusako-ma ir ji baigiama šiais žodžiais: "6) Teivyksta lie-tuvių atstovų seimas Vilniuje, ir tegul jie sprendžia likimą Lietuvos Tautos. 7) Tesusivie-nija Lietuva ir Latvija, kaip broolis su broliu, ir tegul įtek-mės, juos skiriančios nuo tiek-

šimtmečių, prasmenga! ir 8) Tegul liaudinė lietuviška respu-blika įsiviešpatauja, nepriklau-sominga nuo maskolių, lenkų ir vokiečių."

O bendras lietuvių suvažiavi-mas Philadelphijoje, 1906 m. 11. 22., sustatė memorialą, kuriuo reikalavo, rodos, tik autonomi-jos su seimu ir amnestijos po-litiškiems nusikaltėliams, ir iš-siuntinėjo Europos ir Amerikos valstybių vyriausybėms, Nuš-leidimas buvo padarytas ats-ižvelgiant į Vilniaus seimo nu-tarimus. (Amerikoje susikūrė pašalpos fondai revoliuciniam judėjimui padėti Lietuvoje. Per mano rankas perėjo 29,000 do-lerių, kurie teko pažangiems žmonėms Lietuvoje, o kiek ki-ti pasiuntė, man nėra žinoma, nors spėjū, kad nemažiau 100,000 dolerių).

Tarp 1900-1914 m. emigrantų skaičius labai padidėjo Ameri-koje, daug naujų laikraščių pri-ma, paskaitos — "prakalbos" į-ėjo madon, organizacijų lyg-grybų priaugo, ir lietuviųbę iš-tikrųjų pražydo. Europiečiams ir mokslus einant Sveicarijoje ir kitur stipendijos buvo skiria-mos (vien "Aušra" Chicagoje yra turėjusi 29 stipendiatų Eu-

ropoje), Olševskis, Paukštis, aš-pats ir Tėvynės Mylėtojų Drau-gija leido nemaža knygų ir bro-šių, kurių daugelis buvo dova-nojamos Europos lietuviams, ypačiai moksleiviams.

Bet štai atūžė Didysis karas. Amerikos lietuviai iš naujo su-bruzdo: seimai New Yorke, Phi-ladelphijoje, Chicagoje laikomi buvo sandariečių, socialistų, ir katalikų. Ir čia sandariečių rei-kalavimai buvo griežti, už nu-matomą šalies nuniokojimą ir už tautos vargus bei sielvartus jie mažesnio atlyginimo nelau-kė kaip nepriklausomos Liet-uvos, ir tuo įkūrė "Neprigulm-ybės Fondą". Veikia atskirus fon-dus įsteigė socialistai ir katali-kai "Tautos Fondą". Fondai ne-šykštavo pinigų Lietuvos rei-kalams. Tik katalikų fondas, nors skelbėsi būsiąs nepartyvis, praktikoje labai partyviu pasi-rodė.

— Kaip socialistai suvartojo surinktus didokus pinigus, nežinau. Nepriklausomybės Fon-das visur pasižymėjo žmonišku-mu ir sąžiningumu.

Po bendrojo seimo Wilkes-Barre tapo suruošta rinkliavos diena Amerikoje nukentėjusiems kare lietuviams šelpti, ir Amerikos Raudonasis Kryžius bent 125,000 dolerių išdalino produktais Lietuvoje. Su kokių pasišventimu ir įtempimu Ame-rikos lietuviai, ypačiai lietuvi-aitės dirbo, sunku ir pasakyti.

Vėliau tapo įsteigtas Lietuvių Komitetas Washingtone, ir čia nebuvo lengva veikti. Man pa-vyko senatorių Lodge palenkti Lietuvos pusėn, ir mano įduotas jam memorandumas tapo idė-tas skiltyse "Congressional Re-cord'e". Šiaip Washingtono val-džia nebuvo prielanki lietuvių išskyrimui iš Rusijos. Mums betgi daug reikė prielankumas bent senatoriaus Lodge.

Kada prof. Herbert A. Miller įkūrė "Mid-European Union" Washingtone, tai į artesnę pa-žintą suėjome su čekais (prof. Masaryk ir p. Beneš); drauge

ten veikė ukrainiečiai, lenkai, latviai ir kt. Per tą uniją mes įstengėme nemaža žinių pasklei-sti apie lietuvių Tautos reikala-vimus.

Man tarp ko kičo teko daug padirbėti: apie Lietuvą sakiau pamokslus ir paskaitas univer-sitetuose ir protestonų bažnyčio-se, žydų sinagogose (Bostone, New Yorke, Syracuse ir kt.),

nekaibant jau apie lietuvių ko-lonijas. Taipgi raštu dariau pro-pogandą, o ir knygą išleidau an-glių kalba: "Lithuania in Retrospect and Prospect". Daug gin-čių reikėjo turėti su universi-tetų profesoriais (pav. Lord ir kt.), kurių nevienas vėliau pa-tekė į Taikos Konferenciją, kaip lygiai ir su lenkų atstovais — Dmowski, Paderevski, etc.

Lietuvos Ateitis Turi But Musų Bendru Rupesniu

Tegyvuoją Nepriklausoma Lietuva ir Pavergtųjų Tautų Užtarėjas — Musų Garbingas Prezidentas Franklin D. Rooseveltas.

Jau Nebetolimas Laikas, Kuomet Prez. Roosevelto Paskelbtos Laisvės Pasiėks ir Lietuvą.

JOHN REKOSH

ELEX GONIPROW

MARBLEHEAD, MASS.

Už Laisvą ir Nepriklausomą Lietuvą

MES NUOSIRDŽIAI LINKIME AMERIKAI VISISKOS PERGALĖS, O LIEUVAI LAISVĖS IR NEPRIKLAUSOMYBĖS

JOS. TIMER LIQUOR STORE

Dealer in Imported and Domestic Liquor and Wines Bar Glassware and Tavern Supplies Varieties of Bottle Beers

1401 Washington Ave. — Phone Jack. 1250 — Racine

Laimėjimas Šio Karo — Atnėš Laisvę ir Lietuvai

Tegyvuoją Nepriklausoma Lietuva ir Pavergtųjų Tautų Užtarėjas — Musų Garbingas Prezidentas Franklin D. Rooseveltas.

Jau Nebetolimas Laikas, Kuomet Prez. Roosevelto Paskelbtos Laisvės Pasiėks ir Lietuvą.



JOHN REKOSH

Už Laisvą, Nepriklausomą Lietuvą

MES NUOSIRDŽIAI LINKIME AMERIKAI VISISKOS PERGALĖS, O LIEUVAI LAISVĖS IR NEPRIKLAUSOMYBĖS



BEFFEL MORTUARY

Established 1875

Wm. J. Beffel — Funeral Director — Merlyn Acklam

Phone Jackson 112 610 Sixth Street

RACINE, WIS.

Tegyvuoją Šimtmečius Ginama Musų Laisvė

AMERIKOS PERGALĖ ŠIAME KARE, AMERIKOS IDEALAI IR PRASTIZAS BUS DIDZIAUSIA

PAJĖGA IŠVADAVIME LIETUVOS.

REMKIME ŠIOS ŠALIES KARO PASTANGAS

PRIDAMŲ KARO BONUS IR ZENKLUS!



Jonas Kasparas

Juožas Kasputis

KENOSHA, WIS.

Už Laisvą, Nepriklausomą Lietuvą

MES NUOSIRDŽIAI LINKIME AMERIKAI VISISKOS PERGALĖS, O LIEUVAI LAISVĖS IR NEPRIKLAUSOMYBĖS

A. KAIRIS

Generalis Kontraktorius

3232 S. Union Ave. Chicago, Ill. Res. Phone Yards 0599

Už Laisvą, Nepriklausomą Lietuvą

MES NUOSIRDŽIAI LINKIME AMERIKAI VISISKOS PERGALĖS, O LIEUVAI LAISVĖS IR NEPRIKLAUSOMYBĖS



GREENWOOD FUNERAL HOME

ROYAL GREENWOOD

Licensed Embalmer and Funeral Director

Reikalui Esant Kreipkitės

Suteikisiu Draugišką Patarnavimą

Phone Jackson 6531

Lady Attendant

1003 Fourteenth St.

Racine, Wisconsin

Už Laisvą, Nepriklausomą Lietuvą

MES NUOSIRDŽIAI LINKIME AMERIKAI VISISKOS PERGALĖS, O LIEUVAI LAISVĖS IR NEPRIKLAUSOMYBĖS

Dirbkit Sandariečiai Lietuvių Stiprinime!

Gyvuok Sandarą Ilgiausius Metus!

M. Kasparaitis S. Gibbs

George Kapočius

HACINE, WIS.

Atsiminkim, Jog Laisvę Reikia Patiems Iškovoti

SUEJUS 25 METAMS NUO PASKELBIMO LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS AKTO VILNIUJE,

VASARIO 16, 1918 M., AŠ LINKIU, KAD

LIETUVA VEL PASEKMINGAI IŠKO-

VOTŲ SAVO BRAGIAJĄ LAISVĘ.



V. P. YANKUS

SO. BOSTON, MASS.

Už Laisvą, Nepriklausomą Lietuvą

MES NUOSIRDŽIAI LINKIME AMERIKAI VISISKOS PERGALĖS, O LIEUVAI LAISVĖS IR NEPRIKLAUSOMYBĖS



JUOŽAS RUMBUTIS

Per Daug Metų Patarnauju Lietuviais šiais Reikalais:

Perku, Parduodu Namus, Lotus, Farmas

Išpildau Įvairiais Reikalais Blankas

Apdraudžiu įvairią Nuosavybę ir Žmogaus Gyvastį

Esu Legalizuotas Notaras

Esant Reikalui Kreipkitės prie Manęs.

Patarnavimas Bus Suteiktas Teisingas

1316 Washington Ave.

Racine, Wisconsin